

Ulkoministeriön nykyinen tulkintakäytäntö koskien perustuslain 124 §:n ja EU- oikeudellisen valtiontuen käsitteen (SEUT 107 artiklan 1 kohta) välistä suhdetta.

02.10.2024

Sara Piirainen

Oikeudellinen erityisasiantuntija,
ulkoministeriö

Ulkoministeriön soveltama PL 124 §:n tulkinta

- Valtion toimenpiteen EU-oikeudellisen valtiontuen mukaisuuden (SEUT 107 (1) artikla) sekä kansallisen perustuslain 124 §:n julkisen hallintotehtävän mukaisuuden arviointi tulee erottaa
- niitä on arvioitava erikseen niitä määrittelevien oikeudellisten edellytysten perusteella.
- Valtiontuen muodostuminen esimerkiksi yksityistä toimijaa suuremman riskinoton tai sen valmiuden vuoksi, **ei sellaisenaan** merkitse, että tällaista toimenpidettä olisi perusteltua pitää Suomen PL 124 §:n julkisena hallintotehtävänä, vaan julkista hallintotehtävää koskettava arvio **on tehtävä erikseen Suomen perustuslain pohjalta** ja siinä on **painotettava päätöksenteon luonnetta**.
- Jos valtion määräysvallassa olevan toimijan rahoituspäätöksen tekeminen perustuu enemmän rahoitusliiketoiminnassa tyypilliseen päätöksentekoon ja arviointiin kuin hallintopäätökselle luonteenomaiseen päätöksentekoon, ei tällöin voi olla kyse perustuslain 124 §:n julkisesta hallintotehtävästä.

- Jos valtiontuki myönnettäisiin viranomaistoiminnalle tyypillisessä päätöksentekomenettelyssä (esimerkiksi valtionavustusten myöntäminen), joka perustuu tuen sisältöä ja määrää määrittelevässä laissa säädettyihin tarkempiin oikeudellisiin edellytyksiin, mahdolliseen hakemusmenettelyyn ja lain **yksittäistapaukselliseen** soveltamiseen **yksipuolisen päätöksenteon** perustella, olisi valtiontuen myöntämistä mahdollista pitää perustuslain 124 §:n mukaisena julkisena hallintotehtävänä.
- Aiemmin PeV:n julkisena hallintotehtävänä pitämille yksityisoikeudellisille toimille tyypillistä on ollut ulkoministeriön näkökulmasta se, että toimenpiteet rinnastuvat ainakin jossain määrin hallintopäätöksen tekemiseen tai niissä on muita julkisen hallintotehtävän piirteitä (esim. PeVL 2/2001 ja PeVL 15/2019).
- Ulkoministeriön tällä hetkellä valmisteilla olevat hallituksen esitykset on valmisteltu lausunnossa esitetyn kannan pohjalta
- Kanta perustuu ulkoministeriön soveltamaan lain tulkintaan, joka puolestaan on perustunut mm. prof. Olli Mäenpään antamiin lausuntoihin